

Prima instanță: Jud. Chișinău (sediul Rîșcani)
Jud. L.Holevițaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
N.Vascan, V.Clima, E.Palanciuc

Î N C H E I E R E

6 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Chanderia Investments Limited,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chanderia Investments Limited împotriva Serviciului Fiscal de Stat, intervenienți accesorii Consiliul raional Ialoveni, Primăria or. Ialoveni privind constatarea nesoluționării în termen legal a cererii, obligarea aprobării calculului dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Chanderia Investments Limited, Serviciul Fiscal de Stat și s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 12 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 28 octombrie 2016, Chanderia Investments Limited s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, intervenienți accesorii Consiliul raional Ialoveni, Primăria or. Ialoveni cu privire la obligarea aprobării calculului dobânzii de întârziere în sumă de 720 707,36 de lei, emiterii ordinului de plată a dobânzii de întârziere cu prezentarea Consiliului raional Ialoveni pentru efectuarea plății, să asigure plata sumei de 720 707,36 de lei lui Chanderia Investments Limited în termen de 30 zile

de la data devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești, constatarea încălcării drepturilor Chanderia Investments Limited de către organele fiscale privind refuzul neîntemeiat de soluționare a cererii înaintate privind aprobarea calcului dobânzii de întârziere, emiterea ordinului de plată, asigurarea plății și necomunicarea în scris a deciziei adoptate în termenul prevăzut de lege.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 18 decembrie 2009 Chanderia Investments Limited (Cipru) în persoana Ghecev Ivan a depus cererile nr.2571 și nr.2752 (Forma 4 DTA) cu privire la restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sumă de 5 360 014 de lei și 1 399 351 de lei, în total suma în mărime de 6 759 365 de lei, anexând și setul de documente solicitat pentru restituire.

A explicat că, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a soluționat cererile depuse și nu a expediat documentele respective Direcției Finanțe a Consiliului raional Ialoveni pentru restituirea impozitului pe venit achitat în plus în sumă de 6 759 365 de lei, în legătură cu ce reprezentantul Chanderia Investments Limited (Cipru) în persoana Ghecev Ivan a contestat acțiunile ilegale în instanța de judecată și prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 3 martie 2011 (dosar nr.3r-277/11) și din 13 iulie 2011 (dosar nr.3r-1191/11), Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Direcția Finanțe a Consiliului raional Ialoveni au fost obligați să restituie întreprinderii Chanderia Investments Limited suma în mărime de 6 759 365 de lei în calitate de impozit pe venit achitat în plus, reținut din surse aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

A menționat că, după devenirea irevocabile și executorii deciziilor instanțelor de judecată, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a refuzat să le execute benevol și nu a emis ordinele de plată privind restituirea impozitului pe venit achitat în plus în sumă de 6 759 365 de lei și nu a asigurat restituirea prin intermediul intervenientului accesoriu – Direcția Generală Finanțe a Consiliului raional Ialoveni.

A relatat că, reprezentantul Chanderia Investments Limited s-a adresat executorului judecătoresc pentru executarea silită a deciziilor judecătorești devenite executorii, însă reclamatul și intervenientul au contestat în judecată actele emise de executorul judecătoresc.

A statuat că, prin hotărârile Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 mai 2011 și, respectiv, din 12 octombrie 2011 cererile reclamatului și intervenientului au fost respinse ca neîntemeiate, hotărârile fiind menținute prin deciziile Curții de Apel Chișinău din 17 august 2011 și, respectiv, 8 decembrie 2011. Prin urmare, deciziile instanțelor judecătorești au fost executate în întregime la data de 20 decembrie 2011, fiind transferată ultima sumă de 1 070 243,55 de lei.

A relevat că, la 18 martie 2016 în temeiul prevederilor art.11 al.(3), art.136 lit. g), art.176 al.(3) și al.(4), art.266 al.(1) Cod Fiscal a fost înaintată Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cererea nr.357-03/2016 din aceeași dată cu privire la aprobarea calculului dobânzii de întârziere, emiterea ordinului de plată și asigurarea plății în sumă de 720 707,36 de lei, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție nr.DS2012036720AR.

A indicat că, în termenul prevăzut de lege organul fiscal nu a soluționat cererea reclamantului, n-a aprobat calculul dobânzii de întârziere prezentat, n-a emis ordinul de plată a dobânzii de întârziere și nu l-a prezentat Direcției Finanțe a Consiliului raional Ialoveni pentru executare, neprezentând nici un răspuns în acest sens până la 03.10.2016.

A reiterat că, acțiunile funcționarilor fiscali privind refuzul soluționării cererii conform art.art.267-269 Cod Fiscal și conform art.14 cap. IV al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, au fost contestate organului ierarhic superior, fiind înaintată cererea prealabilă nr.357-10/2016 din 4 octombrie 2016 Ministerului Finanțelor, fiind aplicată semnătura de recepție și data de 4 octombrie 2016, concomitent fiind expediată prin poștă cu aviz de recepție nr. DS 2060004323AR din aceeași dată, însă răspuns la cererea prealabilă nu a primit.

A mai subliniat faptul că, data înregistrării cererilor nr.2571 și 2572 cu privire la restituirea impozitului pe venit achitat în plus, la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a fost - 18 decembrie 2009, iar suma totală a impozitului pe venit restituit a constituit - 6 759 365 de lei, deci în perioada 18 decembrie 2009 și până la 20 decembrie 2011 societatea reclamantă nu a putut să-se folosească de mijloacele financiare de 6 759 365 de lei, banii fiind folosiți în mod nelegitim pentru necesitățile raionului Ialoveni, Republica Moldova.

Mai mult ca atât, în anii 2013-2014 s-a adresat către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Ministerul Finanțelor RM și Direcția de Finanțe a raionului Ialoveni cu cerere privind plata dobânzii de întârziere în temeiul art.176 al.(3) și al.(4) Cod fiscal, însă ultimii prin răspunsurile sale nr.26-05/6-11/600/9837 din 14 decembrie 2013, nr.26-12/2-12-3172/10062 din 26 decembrie 2013 și nr.02/1-7-216 din 2 aprilie 2014 au refuzat în mod neîntemeiat plata dobânzii, motivând, precum că, procedura de restituire a fost una forțată, impusă prin deciziile irevocabile ale instanțelor judecătorești, fiind guvernată de alte proceduri, decât cea prevăzută de legislația fiscală.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 12 septembrie 2017 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Chanderia Investments Limited împotriva Serviciului Fiscal de Stat, intervenienți accesorii Consiliul raional

Ialoveni, Primăria or. Ialoveni, fiind constatată nesoluționarea de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat în termen legal a cererii nr.357-03/2016 din 18 martie 2016, recepționată la 21 martie 2016, în rest pretențiile au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 s-a admis apelul declarat de Chanderia Investments Limited, Serviciul Fiscal de Stat, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 12 septembrie 2017 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Chanderia Investments Limited împotriva Serviciului Fiscal de Stat, intervenienți accesorii Consiliul raional Ialoveni, Primăria or. Ialoveni privind constatarea nesoluționării în termen legal a cererii din 18 martie 2016, obligarea aprobării calculului dobânzii de întârziere, ca tardivă.

La 16 martie 2018 Chanderia Investments Limited a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 12 septembrie 2017 prin care a fost constatat nesoluționarea în termen legal a cererii cu privire la aprobarea calculului dobânzii de întârziere, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că aceasta a apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens, susține că instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele în raport cu argumentele și probele prezentate și a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, fără a da apreciere acestora în coraport cu normele de drept invocate ca fiind lezate.

Totodată, indică că sunt neîntemeiate și eronate constatările instanței de apel prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Chanderia Investments Limited împotriva Serviciului Fiscal de Stat, intervenienți accesorii Consiliul raional Ialoveni, Primăria or. Ialoveni privind constatarea nesoluționării în termen legal a cererii din 18 martie 2016, obligarea aprobării calculului dobânzii de întârziere, ca tardivă.

La 18 aprilie 2018 Consiliul raional Ialoveni, Primăria or. Ialoveni a depus referință la recursul depus de Chanderia Investments Limited la 16 martie 2018, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

La 21 aprilie 2018 Serviciului Fiscal de Stat a depus referință la recursul depus de Chanderia Investments Limited la 16 martie 2018, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

La 02 mai 2018 Consiliul raional Ialoveni, Președintele Raionului a depus referință la recursul depus de Chanderia Investments Limited la 16 martie 2018, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

La 25 mai 2018 Chanderia Investments Limited a depus supliment la recursul din 16 martie 2018, solicitând admiterea acestora integral.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 decembrie 2017, expediată în adresa părților la 12 ianuarie 2018 (f.d 235 vol.I), însă careva probe ce ar confirma recepționarea acesteia de către participății la proces, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, având în vedere că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 a fost depus la 16 martie 2018, în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2). Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul

XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Chanderia Investments Limited nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Chanderia Investments Limited se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecător:

Judecători:

Svetlana Filincova

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu